

For politikere i Færder kommune

Etiske retningslinjer

Vedtatt av kommunestyret 19.06.2019, endret 13.12.2019
Sist endret i kommunestyret 31.05.2023, KS 062/23

**FÆRDER
KOMMUNE**
– med vind i seilene

Målsetting

Hovedmålsettingen for etiske retningslinjer er å unngå situasjoner der det kan reises tvil om den enkeltes uhildethet, objektivitet og mistanke om korrupsjon. Færder kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet i kommunen.

Ansvar

De folkevalgte har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig adferd og legge rammene for en god praktisering av dette. Alle folkevalgte har ansvar for å søke råd og veiledning hos sin partigruppe eller hos ordfører dersom hun/han er usikker på hva som er en forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer. Den enkelte politiker har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold som ikke er i samsvar med kommunens retningslinjer.

Korrupsjon

Korrupsjon er å bestikke/"smøre" eller motta bestikkelser, i form av penger, gaver eller tjenester, for at en politiker i kommunen skal gi en annen person fordeler utenom reglene, eller at en politiker betinger seg en slik fordel for seg privat, til nærstående eller til fordel for egen organisasjon.

M.a.o.

- Både den som gir og den som mottar en fordel eller belønning, er korrupt.
- Misbruk av stilling til egen fordel eller nærstående, direkte eller indirekte

Korrumperende virksomhet kan være underslag, avtalepriser, smøring, bestikkelser, tyverier, forfalskning av fakturaer og regnskaper, kontraktsplasseringer i firmaer en har relasjoner til, etc. Jfr. Straffelovens kapittel 30.

Forhold til brukere av kommunens tjenester

For å bidra til godt omdømme skal brukere av kommunale tjenester alltid behandles med respekt, forståelse og diskresjon. Brukere er i denne sammenheng innbyggere / foreldre / pårørende / kollegaer / samarbeidspartnere. Brukerne skal ha korrekt og rettidig informasjon om tjenestene. Vennlighet og omsorg skal være grunnholdningen i den kommunale tjenesteytingen, og samarbeidet på tvers i organisasjonen skal fungere så smidig at publikum føler seg ivaretatt på en helhetlig måte. Språk, uttrykksformer og væremåte skal ikke virke støtende.

Habilitet

Forvaltningsloven kap. 2, samt kommunelovens § 11-10, gir bestemmelser om habilitet som gjelder for alle politikerne i kommunen. Politikerne skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser. Dersom personlige interesser kan påvirke avgjørelsen i en sak skal en politiker av eget tiltak ta dette opp med leder i det politiske organet.

Eksempler på slike mulige interessekonflikter kan være:

- Forretningsmessige forhold til noen av partene i saker man skal behandle som folkevalgt.
- Formelle roller i interesseorganisasjoner som har partsinteresse i saker man skal behandle som folkevalgt.
- Personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende politiker kommer i en lojalitetskonflikt i forhold kommunens virksomhet
- Familiære og andre nære sosiale forbindelser.

Gaver, honorarer, provisjoner o.l.

Kommunens politikere skal ikke, verken for seg selv eller andre, ta imot – eller legge til rette for å motta – gaver, reiser, hotellopphold, bevertning, rabatter, lån eller andre ytelser eller fordeler som er egnet til, eller som av giveren er ment å påvirke deres politiske vedtak eller holdninger. Gaver kan også være andre fordeler, som honorarer, provisjoner eller personlige rabatter i forbindelse med forretningstransaksjoner utført på vegne av kommunen, eller i form av fritidsreiser og/eller faglige reiser som dekkes av en leverandør som ønsker å være leverandør til kommunen.

Reise- og oppholdsutgifter i faglig sammenheng skal normalt dekkes av kommunen. Unntak skal skje etter nærmere avtale med ordfører. Som engangstilfeller kan gaver av relativt liten økonomisk verdi (mindre enn kr. 500,-) som blomster, konfekt, kaker, reklamemateriell o.l., mottas. Moderate former for gjestfrihet og representasjon kan høre med i et samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av slik oppmerksomhet fra eksterne forbindelser må ikke utvikles slik at den påvirker beslutningsprosessen, eller kan gi andre grunn til å tro det. Ved tvil skal det avklares med ordfører.

Gaver fra brukere/pasienter og pårørende

Personlige gaver i form av kontanter, smykker eller andre verdigjenstander skal ikke aksepteres. Det er heller ikke anledning til å motta testamentariske gaver eller å låne penger av pasienter eller pårørende. Dette gjelder ikke gaver som tilfaller et parti eller kommunen som virksomhet. I slike tilfeller er det partileder eller ordførers ansvar å sørge for at gaven disponeres til tjenestens beste og i tråd med pasientens/pårørendes ønske.

Innkjøp for kommunen

Saksbehandling og beslutninger i forbindelse med innkjøp/forretningstransaksjoner på vegne av Færder kommune, bl.a. ved bestilling og kjøp av varer og tjenester, kontrahering av bygg og anlegg, attestasjon og anvisning m.m. skal skje i samsvar med de til enhver tid gjeldende reglementer for økonomi og innkjøp. Politikere i kommunen skal ikke la handlinger eller beslutninger bli påvirket av utilbørlig ress fra parter med egeninteresse i de aktuelle saksforhold. Ingen politikere skal ta i mot bestikkløse eller andre former for ytelser som av en upartisk iakttaker kan bli oppfattet som bestikkelse. Politikere i kommunen skal ikke benytte kommunens navn for å oppnå spesielle betalings- og leveringsbetingelser i forbindelse med personlige innkjøp hos kommunens kunder, brukere eller leverandører. Innkjøpsordninger/rammeavtaler og rabattavtaler omfatter kommunens egne innkjøp og kan ikke benyttes av ansatte eller andre.

Likebehandling

Innbyggerne skal alltid møtes på en måte som styrker tilliten til den kommunale forvaltningen. I Færder kommune skal vi legge vekt på likebehandling uavhengig av kjønn, religion, legning, etnisk tilhørighet eller funksjonsnivå. Folkevalgte plikter å overholde de lover, forskrifter og retningslinjer som gjelder for kommunens virksomhet.

Omgangsform, fremtreden og møtekultur med videre

I alle politiske fora opptre folkevalgte representanter med respekt og tillit til hverandre, administrasjonen, innbyggere og sakene som er til behandling. Det innebærer at:

- Folkevalgte er bevisst eget språk og retorikk
- Kommuniserer politikk og ikke person, basert på faktum, det være seg tidligere vedtak, plan og/eller lovgrunnlag med videre
- Har en adferd og fremtreden som er høflig og respektfull.

Forholdet til den enkelte ansatte/administrasjonen

Forhold vedrørende den enkelte ansatte skal ikke bringes opp i møter. Når folkevalgte finner det nødvendig å ta opp forhold som gjelder kommunens administrasjon, skal dette skje med kommunedirektøren eller dennes representant.

Diskriminering, mobbing, vold, trusler og trakassering

Folkevalgte i Færder kommune har en bevisst holdning mot enhver form for diskriminering, mobbing, vold, trusler og trakassering, og bidrar til å virkeliggjøre denne holdningen.

Bruk av dokumenter og symboler

Kommunens brevhode og logo skal aldri brukes i privat korrespondanse.

Taushetsplikt

Forvaltningslovens regler om taushetsplikt, gjelder også for folkevalgte. Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må ikke utleveres til andre og ikke brukes til personlig vinning. De kan heller ikke formidles via media. Når en sak behandles for lukkede dører etter kommuneloven § 11-5, plikter de folkevalgte å bevare taushet om opplysninger som etter lov er underlagt taushetsplikt. Taushetsplikten gjelder også når man ikke lenger er folkevalgt.

Kommunikasjon i medier

De sosiale mediene utfordrer den enkelte ekstra på å være bevisst egen kommunikasjon. Det er viktig å ivareta en profesjonalitet i kommunikasjonen. Dette innebærer at den enkelte:

- Bare deler informasjon som er troverdig og kan etterprøves
- Ivaretar taushetsplikt
- Benytter sikre medier ved håndtering av fortrolig informasjon

Spesielt stilles det ekstra krav til bevissthet i situasjoner som involverer mer sårbare grupper og personer som mottar tjenester fra kommunen eller som har saker under behandling. De etiske retningslinjer gjelder like mye på nett som utenfor nett.

Åpenhet

Offentlighet og åpen diskusjon er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Politiske beslutningsprosesser i Færder skal være preget av åpenhet, meroffentlighet og innsyn så langt personvern hensyn gjør det mulig. Personer med partsinteresser og allmennheten skal gis gode muligheter for å gjøre seg kjent med kommunens virksomhet og få innsikt i hvordan kommunen skjøtter sine oppgaver.

Færder kommunes folkevalgte har en høy bevissthet rundt demokratiske utfordringer knyttet til lobbyisme og påvirkning, fra næringsliv, interessegrupper og enkeltpersoner/andre. Det arbeides for systematisk åpenhet i beslutningsprosesser. Partiene bør praktisere full åpenhet rundt hvem som inviteres inn i gruppemøter ved behandling av politiske saker. Færder kommunes hjemmeside skal bidra til å gi innbyggerne og andre interesserte innsyn i politiske og administrative prosesser, og i regelverket som regulerer disse.

Varsling

Folkevalgte i Færder kommune følger varslingsplakat vedtatt av kommunestyret.

Varsling på folkevalgtes forhold som gjelder utførelsen av tillitsvervet i kommunen, skal sendes varslingssekretariatet.